

Sygn. akt I C 505/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia, 28 kwietnia 2014r.

Sąd Rejonowy w Oleśnicy I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSR Barbara Polak

Protokolant Grażyna Janiszyn

po rozpoznaniu w dniu 28 kwietnia 2014r. w Oleśnicy

przy udziale stron:

powód (...) S.A. w K.

pozwany P. B. (1)

o zapłatę

I. powództwo oddała;

II. zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanego kwotę 2.417,00zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. nakazuje stronie powodowej, aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Oleśnicy) kwotę 43,00zł tytułem wydatków poniesionych w sprawie.

Z./

1. kal. 21 dni

28.04.2014r.

Sygn. akt I C 505/11

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) S.A. z/s w K. Oddział we W. wystąpiła z powództwem przeciwko P. B. (1) o zasądzenie kwoty 15.800,39 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 12.03.2011r.

W uzasadnieniu pozwu podała, iż dnia 11.03.2011r. upoważnieni pracownicy spółki (...) z/s w K. w osobach: J. Ż. i D. S., przeprowadzili u pozwanego kontrolę w zakresie działania układów pomiarowych, dotrzymywania zawartych umów i prawidłowości rozliczeń. W trakcie dokonywania czynności kontrolnych ustalono, że na słupie niskiego napięcia zabudowana została szafka pomiarowa wyposażona w licznik nieznanego pochodzenia. Kontrolujący ustalili, że w ten sposób pobierana była energia elektryczna zasilająca zakład wulkanizacyjny, którego właścicielem jest pozwany. Z przeprowadzonych czynności sporządzono protokół, który został podpisany przez pozwanego.

Po weryfikacji protokołu kontroli specjalnej okazało się, że pozwany nie zawarł ze stroną powodową umowy o dostarczanie energii elektrycznej. Dokonane ustalenia stanowiły podstawę do wydania przez powoda Decyzji Rejonu Dystrybucji z dnia 11.03.2011r., sygnatura (...), która zakwalifikowała stwierdzone w protokole nieprawidłowości, jako nielegalny pobór energii elektrycznej.

Na podstawie dołączonych do akt sprawy dokumentów w dniu 02.11.2011r. wydany został nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym uwzględniający roszczenie w całości.

Od w/w nakazu pozwany złożył skutecznie sprzeciw.

W sprzeciwie od wydanego w niniejszej sprawie nakazu zapłaty pozwany domagał się oddalenia powództwa.

W uzasadnieniu podnosił, iż szafka pomiarowa wraz z licznikiem została zainstalowana przez pracowników Zakładu energetycznego w O.. Pozwany dodał, że jak pojechał do w/w firmy odsyłano go z pokoju do pokoju, gdzie finalnie trafił do pokoju z napisem na drzwiach „Biuro obsługi klienta, A. B., szef biura” gdzie po rozmowach z panem B. pracownicy Energetyki przyjechali i podłączyli prąd. Pozwany dodał, że nie zawarł umowy, bo jak pracownicy Zakładu energetycznego przyjechali montować szafkę kazali czekać na dokumenty, które przyjdą pocztą, potem tam chodził wiele razy, ale odsyłano go do p. B. a jego albo nie było, albo kazał czekać. Wpłata jaką uiszczył, to jest wartość rzeczywiście pobranej przez niego i jego zakład wulkanizacyjny energii elektrycznej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany w październiku 2008r. w oddziale Zakładu Energetycznego w O. złożył wniosek o wydanie warunków przyłączenia energii elektrycznej do jego zakładu wulkanizacyjnego położonego w Z.- dz. Nr 193-2.

Warunki przyłączenia zostały wydane pozwanemu w dniu 03.10.2008r. zaś umowę o przyłączenie zawarto z nim 14.10.2008r. Formalności pozwany załatwił w Biurze Obsługi Klienta w/w Oddziału, gdzie obsługiwał pozwanego szef biura A. B.. Pozwany uiszczył opłatę za przyłączenie w kwocie 811,12zł .

Pismem z dnia 11 sierpnia 2009r. strona powodowa poinformowała pozwanego o zakończeniu prac związanych z budową przyłącza elektroenergetycznego i szczegółowo wskazała warunki zawarcia umowy sprzedaży energii elektrycznej oraz świadczenia usług dystrybucji. W ślad za pismem powód wystawił kolejną fakturę VAT na równowartość pozostałej do zapłaty opłaty za przyłączenie do sieci w kwocie 1.070,27zł. Należność ta została przez pozwanego uregulowana w dniu 25 sierpnia 2009r.

Po załatwieniu w/w formalności poinformowano pozwanego, że trzeba czekać 1,5 roku na podłączenie energii. W celu przyspieszenia procedury skierowano pozwanego do pana B. . P. B. poinformował pozwanego że można założyć skrzynkę tymczasową i będzie miał prąd wcześniej. Pozwany podpisał „jakiś pismo i zapłacił p. B. do ręki pieniądze za skrzynkę”. P. B. obiecał skrzynkę w ciągu 2 tygodni.

Po nie długim czasie do pozwanego przyjechał profesjonalny samochód w wysięgnikiem i u pozwanego na terenie jego nieruchomości pracownicy powoda zamontowali na słupie elektrycznym szafkę pomiarową wraz z licznikiem. Pozwany jeździł do zakładu energetycznego w O. raz w miesiącu z pytaniem kiedy podpiszą z nim umowę i kiedy dostanie rachunek za pobór energii. Przez okres ponad roku pozwany nie otrzymał rachunku i nie podpisano z nim umowy . Jeden raz był jakiś pracownik z energetyki i „ coś spisywał”. Pan B. kazał pozwanemu „czekać”.

(dowód:

- warunki k. 66-68,

- umowa k. 69-76

- faktura k. 77 i 79

- pismo k. 78

- zeznania świadków T. Ś. k.175-176

S. M. k. 164

- korespondencja k. 40-42
- zeznania św. T. U. k 252-253
- zeznania pozwanego k.291)

W dniu 11.03.2011r. upoważnieni pracownicy spółki (...) z/s w K. w osobach: J. Ż. i D. S., przeprowadzili u pozwanego kontrolę w zakresie działania układów pomiarowych, dotrzymywania zawartych umów i prawidłowości rozliczeń. W trakcie dokonywania czynności kontrolnych ustalono, że na słupie niskiego napięcia zabudowana została szafka pomiarowa wyposażona w licznik nieznanego pochodzenia. Kontrolujący ustalili, że w ten sposób pobierana była energia elektryczna zasilająca zakład wulkanizacyjny, którego właścicielem jest pozwany. Z przeprowadzonych czynności sporządzono protokół, który został podpisany przez pozwanego.

Po weryfikacji protokołu kontroli specjalnej okazało się, że pozwany nie zawarł ze stroną powodową umowy o dostarczanie energii elektrycznej. Dokonane ustalenia stanowiły podstawę do wydania przez powoda Decyzji Rejonu Dystrybucji z dnia 11.03.2011r., sygnatura (...), która zakwalifikowała stwierdzone w protokole nieprawidłowości, jako nielegalny pobór energii elektrycznej. Wystawiono notę obciążeniową na kwotę 17.201,09 zł

(dowód:

- upoważ. do przep. kontroli k.26
- protokół kontroli k.27
- Decyzja k. 28, nota k.29)

W dniu 08.09.2011r. pozwany dokonał wpłaty na rzecz strony powodowej kwoty 1400,70 zł. tytułem zapłaty za rzeczywiście zużytą energię elektryczną.

(dowód:

- potwierdzenie wpłaty k.44)

Przed Sądem Rejonowym w Trzebnicy toczyło się postępowanie pod sygn.II K 1069/11 przeciwko A. B. oskarżonemu o to, że:

- w okresie od 15 lutego 2011 roku do dnia 29 marca 2011 roku działając w zamiarze, aby: W. Ś.; Urząd Gminy W.- J. W. (1); K. S.; Ł. S.; G. K.; P. B. (1), W. U., A. Z.i J. W. (2)dokonali przestępstwa kradzieży energii elektrycznej, kierował wykonaniem czynów zabronionych przez S. D.lub inną nieustaloną osobę, polecając S. D.lub innej nieustalonej osobie zakładanie liczników energii elektrycznej będących poza ewidencją Zakładu (...) S.A.Oddział O., doprowadzając do podłączenia instalacji elektrycznej w: T.przy ul. (...). (...) u W. Ś.; Urzędzie Gminy W.- Wysypisko Śmieci w M.- wójt J. B.; R.15A u K. S.; T.przy ul. (...)działka nr (...)u Ł. S.; T.działka nr (...)u G. K.; Z.przy ul. (...)u P. B. (1); (...), gm. Z.u W. U.; P.przy ul. (...), gm. W.u A. Z.oraz w S.działka nr (...), gm. Z.u J. W. (3)do sieci dostarczającej energię elektryczną, bez zawarcia przez ww. osoby umów o korzystanie z energii elektrycznej oraz z pominięciem urządzeń pomiarowych, pomagając swoim zachowaniem w tym opisanym wyżej działaniem sprawstwem kierowniczym i zaniechaniem polegającym na przetrzymywaniu wniosków „o przyłączenie instalacji odbiorczej do sieci oraz podrabiając podpisy i pieczętki firmowe R. S.i S. D.na wnioskach ww. osób „o przyłączenie instalacji elektrycznej do sieci" wymienionym osobom w dokonywaniu kradzieży energii elektrycznej poprzez dostarczanie, założenie będących poza ewidencją liczników energii elektrycznej i podłączenie do sieci instalacji elektrycznych, czym działał na szkodę (...) S.A.Oddział O.powodując straty w nieustalonej wysokości to jest

o czyn z art. 18 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 278 § 5 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 §2k.k.;

- w dniu 05 października 2011 roku w miejscowości W. przy ul. (...) nielegalnie pobierał energię' elektryczną w ten sposób, że uszkodził plomby legalizacyjne, gdzie następnie ingerował w układ pomiarowy licznika, który to został stwierdzony w wyniku badań laboratoryjnych, ponieważ błędy licznika nie mieściły się w granicach przepisów metrologicznych, "w wyniku czego (...) wyliczyła straty zgodnie z taryfą na kwotę 4.385,66 złotych tj. o czyn z art. 278 § 5 k.k.

Postępowanie prowadzone pod sygn. II K 1069/11 zakończyło się prawomocnym wyrokiem z dnia 14.08.2013r. Zgodnie z w/w wyrokiem oskarżonego A. B. uznano za winnego tego, że w dniu 24.06.2010r. w O. podrobił podpis S. D. na wniosku W. Ś.z dnia 24.06.2010r. o przyłączenie instalacji odbiorczej do sieci mieszkania w T. ul. (...). (...), celem użycia za autentyczny tego dokumentu, tj. występuku z art. 270§1 kk; oraz uznano oskarżonego A. B. za winnego tego, że w dniu 04.04.2011r. w O. podrobił podpis S. D. na wniosku Ł. S. z dnia 04.02.2011r. o przyłączenie instalacji odbiorczej do sieci budynku jednorodzinnej w T. ul. (...), celem użycia za autentyczny tego dokumentu, tj. występuku z art. 270§1 kk

(dowód:

- akta II K 1069/11)

Sąd zważył:

Podstawą materialnoprawną dochodzonego w niniejszym postępowaniu roszczenia jest art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r., poz. 1059 ze zm.).

Według przywołanego przepisu prawa, w razie nielegalnego pobierania paliw lub energii, przedsiębiorstwo energetyczne może: 1) pobierać od odbiorcy, a w przypadku, gdy pobór paliw lub energii nastąpił bez zawarcia umowy, może pobierać od osoby lub osób nielegalnie pobierających paliwa lub energię opłatę w wysokości określonej w taryfie, chyba że nielegalne pobieranie paliw lub energii wynikało z wyłącznej winy osoby trzeciej, za którą odbiorca nie ponosi odpowiedzialności albo 2) dochodzić odszkodowania na zasadach ogólnych.

Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 10 lipca 2006 r., K 37/04, OTK-A 2006/7/79) wyjaśnił, że w wypadku nielegalnego pobierania energii przedsiębiorstwo energetyczne ma do wyboru dwie możliwości: pobranie opłaty w wysokości określonej w taryfach za nielegalnie pobraną energię albo dochodzenie odszkodowania na zasadach ogólnych.

Bezspornym w sprawie jest, że żądanie objęte pozwem dotyczy opłaty za nielegalnie pobraną energię elektryczną a nie odszkodowania na zasadach ogólnych.

Definicję nielegalnego pobierania energii zawiera art. 3 pkt 18 ustawy Prawo energetyczne, według którego nielegalne pobieranie paliw lub energii oznacza pobieranie paliw lub energii bez zawarcia umowy, z całkowitym albo częściowym pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego lub poprzez ingerencję w ten układ mającą wpływ na zafałszowanie pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy.

Należy wskazać, że odpowiedzialność za nielegalny pobór energii ma charakter niezależny od odpowiedzialności karnej, unormowanej w kodeksie karnym.

Odpowiedzialność tego rodzaju ponosi odbiorca albo osoba nielegalnie pobierająca energię. Kryterium rozróżnienia jest fakt posiadania ważnej umowy sprzedaży (dystrybucji).

Zgodnie z definicją zawartą w art. 3 pkt 17 ustawy Prawo energetyczne, taryfa to zbiór cen i stawek opłat oraz warunków ich stosowania, opracowany przez przedsiębiorstwo energetyczne i wprowadzany jako obowiązujący dla określonych w nim odbiorców w trybie określonym ustawą. Idąc dalej tym tokiem, w 3 pkt 13 ustawy zdefiniowano odbiorcę, jako każdego, kto otrzymuje lub pobiera paliwa lub energię na podstawie umowy z przedsiębiorstwem energetycznym.

Możliwe jest zatem wyprowadzenie wniosku, że osoba, która nie jest związana umową z przedsiębiorstwem energetycznym i nielegalnie pobiera paliwa lub energię bez zawarcia umowy, nie może zostać uznana za podmiot związany taryfą, bo nie jest odbiorcą. Wobec takiej osoby nie jest możliwe stosowanie zryczałtowanych opłat wynikających z taryfy, a jedynie dochodzenie odszkodowania na zasadach ogólnych.

Pozostaje to w jaskrawej sprzeczności z wykładnią językową i treścią art. 57 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne. Dlatego powołany przepis prawa należy rozumieć w ten sposób, że sformułowanie „chyba że nielegalne pobieranie paliw lub energii wynikało z wyłącznej winy osoby trzeciej, za którą odbiorca nie ponosi odpowiedzialności” jest legislacyjnym skrótem myślowym, które zakresem swojego zastosowania obejmuje również podmioty nie mające statusu odbiorcy.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy oraz mając na względzie materiał dowodowy zgromadzony w aktach sprawy uznać należy, że nielegalny pobór energii elektrycznej wynikał z wyłącznej winy pracownika powoda. Pozwany wszelkie formalności załatwiał w punkcie obsługi klienta w siedzibie firmy z profesjonalnymi pracownikami legalnie zatrudnionymi u powoda. Nie mógł zdaniem Sądu przypuszczać, że pracownicy owi działali nielegalnie i na szkodę swojej firmy. Pozwany sprawia wrażenie człowieka nieporadnego, który nie mając profesjonalnego przygotowania nie mógł zdaniem Sądu domyślać się, że sprawa dotycząca przyłączenia prądu zostanie załatwiona z obejściem przepisów i procedur. Pozwany zdaniem Sądu dołożył należytej staranności, gdyż przychodząc do siedziby powoda, pytał się o rachunki, upominał się pismami. To wszystko nie wywołało żadnego skutku, pozwanego odsyłano od jednych drzwi do drugich jak intruza. Zatem pozwany słusznie zdaniem Sądu sam obliczył sobie należność z tytułu zużycia energii i ją uiścił. Okoliczności powyższe potwierdzili przesłuchani w sprawie świadkowie. Świadców powołani przez stronę powodową w zasadzie również nie zaprzeczyli, że obsługiwani przez pracownika powoda p. B. klienci mieli potem kłopoty podobne pozwanemu. Potwierdzili oni jedynie fakt stwierdzenie zainstalowania skrzynki u pozwanego i nielegalny pobór.

Postępowanie karne prowadzone p-ko p. B. doprowadziło do skazania go, co prawa jedynie za podrobienie podpisu na wniosku o przyłączenie instalacji odbiorczej, jednakże mając na względzie cały materiał dowodowy zgromadzony w postępowaniu karnym oraz w niniejszym postępowaniu należy stwierdzić, że nastąpił cały szereg nieprawidłowości w oddziale strony powodowej a zwłaszcza w zachowaniu i postępowaniu p. B., który bezpośrednio zajmował się sprawą pozwanego.

Mając powyższe na uwadze uznać zatem należy, że przedsiębiorstwo energetyczne nie mogło pobierać od odbiorcy albo od osoby lub osób nielegalnie pobierających paliwa lub energię opłaty w wysokości określonej w taryfie, w przypadku nielegalnego pobierania paliw lub energii, jeżeli nielegalne pobieranie paliw lub energii wynikało z wyłącznej winy osoby trzeciej, jednakże, co istotne, za którą "odbiorca nie ponosi odpowiedzialności".

Reasumując należy stwierdzić, że wyłącznie winny nielegalnego poboru energii był pracownik strony powodowej i z tych względów powództwo podlegało oddaleniu.

O kosztach orzeczono w oparciu o art. 98 kpc.

Z./

1. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć peł. stronie powodowej;

2. kal. 14 dni

19.05.2014r.